

15.mars 2020

3. søndag i fastetiden

En preken som ikke blir holdt

Sokneprest Sjur Isaksen

Det står skrevet i evangeliet etter Lukas:

En gang drev Jesus ut en ond ånd som var stum. Da den onde ånden fór ut, begynte den stumme å tale, og folk undret seg. 15 Men noen av dem sa: «Det er ved hjelp av Beelsebul, herskeren over de onde ånder, at han driver de onde åndene ut.» 16 Andre ville sette ham på prøve og krevde et tegn fra himmelen av ham. 17 Men Jesus visste hva de tenkte, og sa til dem: "Hvert rike som kommer i strid med seg selv, blir lagt øde, og hus faller på hus. 18 Om nå Satan er kommet i strid med seg selv, hvordan kan da riket hans bli stående? Dere sier jo at det er ved Beelsebul jeg driver de onde åndene ut. 19 Men hvis det er ved Beelsebul jeg driver ut de onde åndene, hvem er det da deres egne folk driver dem ut ved? Derfor skal deres egne dømme dere. 20 Men er det ved Guds finger jeg driver de onde åndene ut, da er jo Guds rike nådd fram til dere. 21 Når den sterke med våpen i hånd vokter gården sin, får det han eier, være i fred. 22 Men kommer det en som er enda sterkere og overmanner ham, da tar han fra den sterke alle våpnene som han satte sin lit til, og fordeler byttet. 23 Den som ikke er med meg, er mot meg. Og den som ikke samler med meg, han sprer. 24 Når en uren ånd farer ut av et menneske, flakker den omkring over øde vidder på leting etter et hvilested, men uten å finne det. Da sier den: 'Jeg vil vende tilbake til huset mitt, som jeg forlot.' 25 Og når den kommer dit, finner den huset feid og pyntet. 26 Da drar den av sted og får med seg sju andre ånder, verre enn den selv, og de flytter inn og slår seg til der. Og det siste blir verre for dette mennesket enn det første.» 27 Da han sa dette, ropte en kvinne i folkemengden til ham: «Salig er det morsliv som bar deg, og brystene som du diet.» 28 Men Jesus svarte: «Si heller: 'Salige er de som hører Guds ord og tar vare på det.'» (Luk 11,14-28)

KARANTENE = FASTE

Noen er i karantene. Dette er et av de mest brukte ordene i nyhetsmediene våre de siste ukene. Å bli satt i karantene vil si å bli holdt adskilt fra direkte fysisk nærhet med andre mennesker. Den som *har* blitt eller *kan* ha blitt utsatt for det smittsomme viruset, bør av hensyn til fellesskapet avsondres fra andre til faren er over. Karantenen handler om en tro på at det er mulig å hindre at noe som er sykt der ute, skal komme inn og bli noe sykt her inne.

Hele kirken er i karantene. For hva slags ord er dette? Det kommer fra det fransk tallordet *quarante*, som betyr førti. Og den opprinnelige betydningen henspiller på den førtidagersperioden vi er inne i akkurat nå, kirkens fastetid. Fastetiden ble innledet på askeonsdag og varer i førti dager, slik Jesus var i førti dagers karantene i ørkenen. Karantenetid er fastetid. Bokstavelig talt. Vi er i kamp for å hindre at noe som er sykt der ute, skal komme inn og bli noe som er sykt her inne.

Men er det virkelig mulig? Plutselig er vi dypt inne i dagens beretning fra Det nye testamentet. For her møter vi et menneske som har opplevd at det syke har tatt bolig i ham på en måte som har gjort ham stum. Vi identifiserer ikke sykdom med besettelse av onde åndsmakter. Den som er syk på den ene eller andre måten, skal virkelig få slippe å se seg selv som besatt av den onde. Som om det ikke var nok bare å være syk. Men den jødiske samtid nøyte ikke med å betegne dette som demoner. Og når Jesus helbredet den stumme mannen, nøyte de heller ikke med å kalle det en demonutdrivelse. Besettelse og utdrivelse var ikke omstridt. Diskusjonene som følger dreier seg ikke om sykdomsforståelse, men om Jesu autoritet. Sterkt og innstendig argumenterer Jesus for at det bare er det gode ansikt som kan få det onde ansikt til å vike.

Vi tror ikke på djevelen. Satan kom ikke med i trosbekjennelsen. For vi vil ikke gi djevelen vår troskap. Men vi vet at han finnes. Derfor *forsaker* vi djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen. Vi vet at ondskapen har mange ansikter, noen tydelige og noen fordekte og tilslørte. Og vi vet at det onde finnes både der ute og her inne. Alt som vil bryte ned livet, alt som vil skade oss, alt som vil ta fra oss vår menneskelighet er av det onde. Dette går vi i kamp mot, enten

det har navn av Covit 19 eller cancer, vold eller urett, egoisme eller likegyldighet. Men nå må vi ikke bare forsake det onde. Vi må forsake det gode. Det gode håndtrykket, den livgivende omfavnelsen, vin og brød i kirkens gudstjeneste, fest i venners lag. Alt må vi si nei til for om mulig å hindre at det som er sykt der ute skal komme inn og bli noe sykt her inne. Vi forsaker det gode, i det gode tjeneste. Og vi bryter ikke karantenen. Vi faster.

Men Jesus bryter karantenen. Jesus går systematisk inn der det er smitte. Han møter det onde ansikt til ansikt. Det gode ansikt utstråler besluttsom kjærlighet. Ondskapens ansikt er denne gangen stumt, andre ganger fullt av forbannelser, noen ganger listig beregnende, andre ganger likegyldig og dødt. Det gode ansikt frigjør den stumme og lar de gode ordene som hadde satt seg fast, strømme fritt. Slik har det gode ansikt alltid rørt ved mennesker. Slik blir mennesker helbredet, på intensivavdelinger og i terapirom, i gudstjenester og sjelesorg. Slik skal mennesker fortsatt bli helbredet og satt fri, fordi Jesus bryter alle karantener og møter ondskapen ansikt til ansikt.

Jeg skal få slippe å tenke på meg selv som besatt av det onde. Ved dåpen og troen har Jesus flyttet inn i mine tomme rom. Guds nåde er både i meg og rundt meg. Men vi *er* i karantene. Hele kirken er i karantene og faste fordi kampen ikke er over, verken inne i meg eller rundt meg. Ondskapen splitter mennesket og gjør oss fremmede overfor oss selv. Jesus samler oss og gjør oss til ett med oss selv. Det gode ansikt løfter sitt blikk på oss og sier:

Herren velsigne deg og bevare deg!

Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig!

Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred!